Informacja na temat dobrych praktyk w zakresie kierowania do Ministerstwa Sprawiedliwości wniosków o udzielenie tekstu prawa obcego, o wyjaśnienie obcej praktyki sądowej albo o udzielenie informacji co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym (art. 51a§ 1 i 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych)

Stosownie do art. 51a § 1 i 2 ustawy z dnia z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: u.s.p.) Sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego, wyjaśnienie obcej praktyki sądowej albo o udzielenie informacji co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym.

Wniosek sądu może zostać przesłany do ministerstwa w formie elektronicznej (e-mail) albo tradycyjną drogą pocztową na adres 00-950 Warszawa Al. Ujazdowskie 11. Kierowanie wniosków na inne adresy (w tym w szczególności na adres ul. Czerniakowska 100), w których mają siedzibę komórki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości nie zajmujące się udzielaniem informacji o prawie obcym, powoduje zwłokę w nadaniu biegu wnioskowi.

Departament Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka (dalej jako: DWMPC), który jest komórką organizacyjną odpowiedzialną za realizację tego zadania Ministra Sprawiedliwości wskazuje, że z punktu widzenia sprawności postępowania **najbardziej celowe jest przekazywanie wniosku w formie elektronicznej (e-mail).** Ta forma zapewnia najszybsze załatwienie wniosku. Wniosek taki powinien być kierowany na adres sekretariatu DWMPC: dwmpc@ms.gov.pl .

Wniosek kierowany e-mailem zastępuje tradycyjne pismo i w związku z tym nie należy powielać treści e-maila w wystąpieniu pisemnym. E-mail powinien być skierowany z adresu orzecznika, asystenta, pracownika lub komórki organizacyjnej sądu w domenie .gov.pl. Nie musi być podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Z punktu widzenia sprawności załatwienia wniosku celowe jest, aby wniosek (zarówno papierowy jak i elektroniczny) spełniał następujące wymogi:

1. Wynikające z § 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz.U. Nr 17, poz.164 ze zm.)- dalej: Rozporządzenie tj.:
   a. zawierać szczegółowe określenie zagadnienia prawnego wymagającego wyjaśnienia. *Do oceny sądu pozostaje czy względy praktyczne nie przemawiają także za zwięzłym przedstawieniem stanu faktycznego sprawy. Jeżeli w ocenie Sądu dla udzielenia odpowiedzi niezbędne lub pomocne mogą być dokumenty zawarte w aktach sprawy, do pisma lub e-maila można załączyć ich kopię/skan.*
   b. zawierać wskazanie daty, na którą stan prawny powinien być ustalony.

2. Jeżeli wniosek dotyczy doręczania dokumentów sądowych za granicę, powinien wskazywać:
   a) czy pytanie sądu dotyczy przepisów/informacji z zakresu doręczania dokumentów sądowych lub pozasądowych, które sąd zamierza wysłać adresatowi przebywającemu (mającemu siedzibę) za granicą, a jeśli tak, jaki dokument ma zostać doręczony,

b) czy pytanie sądu dotyczy pisma, które sąd wysłał za granicę i zachodzi potrzeba ustalenia, czy zostało ono doręczone oraz skuteczności tego doręczenia; jeżeli tak – celowe jest nadesłanie skanów pism wysłanych (wniosek o doręczenie w języku polskim i obcym) oraz otrzymanych (formularze i inne informacje od zagranicznych jednostek przyjmujących, organów centralnych, koperty z adnotacjami/naklejkami operatorów pocztowych itp.),

c) czy pytanie sądu dotyczy pisma/pism, które sąd zagraniczny wysłał stronie postępowania przed tym sądem a sąd polski, w sprawie o uznanie/odmowę uznania/stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego dokonuje oceny skuteczności doręczenia tych pism, jako przesłanki odmowy uznania/stwierdzenia wykonalności (pozbawienie możliwości obrony strony w postępowaniu przez sądem zagranicznym).

3. Powinien wskazywać realnie obsługiwany numer telefonu sekretariatu komórki organizacyjnej sądu lub osoby zaznajomionej ze sprawą, w miarę możliwości jej referenta. W przypadku gdy treść wniosku nie będzie wystarczająca dla udzielenia odpowiedzi, wskazane dane zostaną wykorzystane dla nawiązania kontaktu przez pracownika MS. Podawanie danych kontaktowych Biura Obsługi Interesanta jest niecelowe, ponieważ jego pracownicy nie posiadają dostępu do informacji niezbędnych dla załatwienia wniosku.

4. Powinien umożliwić identyfikację sprawy w sądzie. Do identyfikacji sprawy w danym sądzie wystarczy jego nazwa, sygnatura akt, oznaczenie stron.

5. Powinien chronić dane osobowe przed ich utratą, wyciekiem, czy niepowołanym dostępem. Z zastrzeżeniem pkt 4 dane osobowe można podawać w formie zanonimizowanej (inicjały stron/uczestników postępowania będących osobami fizycznymi, pierwsze litery nazwy/członów nazwy osoby prawnej, firmy (w przypadku spółek -prosimy o wskazanie rodzaju spółki np. z o.o., akcyjna itd.).

6. Jeśli sprawa ma charakter pilny, należy zaznaczyć to w tytule wiadomości / nagłówku pisma, a w jej treści zwięźle określić dlaczego sprawę uznaje się za pilną (np. upływający termin tymczasowego aresztowania, bliski termin rozprawy itp.), co umożliwi nadanie jej odpowiedniego priorytetu.

7. W ewentualnej dalszej korespondencji (pisemnej lub mailowej) w tej samej sprawie należy wskazać sygnaturę akt DWMPC.

8. Sąd zwracając się do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego, wyjaśnienie obcej praktyki sądowej albo o udzielenie informacji co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym **akta sprawy przekazuje jedynie na żądanie (art. 53c § 1u.s.p. i § 5 Rozporządzenia).**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Współpracy Międzynarodowej
i Praw Człowieka
Przemysław Domagała